

Дойренски ВЕСТОНОСЕЦ

Година I / Бр. 8
01 септември 2014 г.

издание на Клуба за културни интереси
"Димитър Аджарски" към Читалище "ПРОСВЕТА"

НАШИТЕ НОВИ ЗАСЕЛНИЦИ

Те са над двадесет и пет, дошли от различни крайща на страната. Къщите им са или нови, или добре благоустроени. Оградите пред тях са красиво оформени, улиците им чисти. Новите заселници на Дойренци са свежа струя за подмладяване и разкрсяване на селото.

На първата среща с тях в читалището дойдоха единадесет:

Стефан Ив. Дамянов /двора на Пателите/, Жечко Маринов Пенков /Асен Гачев/, Илинка Спасова Ботова /къщата зад барата/, Бранимир Маринов Панев /къщата на Търлика/, Иванка Ганева Людсканова /къщата на поп Киरो/, Евгения Ив. Ризова /къщата на д-р Мишев/, Васил Генов Генов /къщата на Колю Лагера/,

„Търговска” 18. Владимир Панев: От три години съм в Дойренци. Имам молба към кметството -да накара комшията ми да си изчисти двора, пък и улицата.

Мариана Хитова/Кмет/:Моля в гюмовете да не се хвърля трева-не може да се преработва. Моля също на преходящи цигани да не се дават къщи под наем. Те крадат, те пакостят. Колкото до СОТ, имаме само за кметството, но те не могат да реагират толкова бързо.

продължава на 2 стр.

Радослава Кирилова Кирчева /на Шилака/, Елин Ванев Тасков, Димитрина Николова Присидашка /на Геджо/, Йордан Петков Гачевски /къщата на Иван и Душка/, Богдана Александрова /на Петър Спасов/.

На всички бяха поднесени китки дойренски здравец.

Пред кметицата на Дойренци Мариана Хитова, пред председателката на читалищното настоятелство Емилия Крачунова, пред председателя на Клуба за културни интереси, който ръководеше срещата, Атанас Тодоров, пред още няколко съмишленици на Клуба новите заселници споделиха:

Стефан Дамянов: Благодаря за сърдечното посрещане. Готов съм да помагам с каквото мога. Аз съм от Добрич, но тук ми харесва.

Бранимир Панев: Баща ми поддържа къщата. Правим я с мерак. Аз съм от Ловеч, занимавам се с електотехника.

Елин Тасков: Пенсионер съм. Четири- пет пъти ми разбиват къщата. Откраднаха ми декоративно дръвче. Въпросът с кражбите е много неприятен.

Никола Присидашки: Аз съм от Угърчин. Живея тук на

ДА ДАДЕШ ЖИВОТ НА ЕДНА СТАРИНА

Беше стара, схлупена къщурка на дядо Асен и баба Кина, строена в 1882г. Дели ни само един дувар. Застояха ли се край нея, чувах как ми шепнесе: ”Тежат ми годините, тежат ми старите плочи на покрива, оголен е плетът на стените, скоро съвсем ще рухна. Старина. На два пъти ме продават, но никой не ме възражда.”

Мина време и чувам някой чука в старата къща. Погледнах - майстори сменят стария покрив, подновяват

къщичката отвътре, отвън, правят баня, сменят прозорци. Разбрах, че грохналата старина има нов стопанин: Жечко.

Жечко имал апартамент в гр. Ямбол, работел в Йоглав. Синът му искал да си има къща на село. Купил Жечко тая старина и и дал нов живот. Сега само по миниатюрния вид можеш да кажеш, че къщата е с много стара биография. Заслужено я осветяват възрожденски фенери, мамят те пътечки, респектират те огради. Остана ли насаме с тая най-стара къща, вече дочувам бодрия и глас: ”Попаднеш ли на добър стопанин, колкото и да си стара, заживяваш нов, съвременен живот. Благословени да са добрите стопани.”

Янка Дамянова

Въпроси: Какви са пълномощията на двамата зеленодрешковци, които се появяват сутрин? Барата е затлачена. Какво се прави за почистването и?

Мариана-Кметът: Двамата следят за обществения ред по центъра. А за барата нямаме нито хора, нито техника за почистването и. Кметството разполага с 4200лв. за ремонт в селото. Който може да сече дърветата в барата и да ги прибира за огрев.

Васил Генов: Хубаво е да се представим, за да се знаем. Аз цял живот съм бил в София преподавател в Икономическия институт. От март 2013г. съм постоянен жител на Дойренци. Съпругата ми е украинка.

Евгения Ризова: Аз съм Жени. Още пет-шест години ще работим в София със съпруга си, но идеята ни е да остареем тук.

Илинка Ботова: Начална учителка съм, хареса ни селото и си купихме къща в него.

Иванка Люцканчева: От Деветаки съм. Синът ми е ветеринарен лекар в Дойренци. Купихме къщата на поп Киро и живеем в нея.

Богдана Александрова: Аз съм от Асеновци. Синът и снахата си купиха къща тук и сме доволни.

Жечко Пенков: Аз съм от Ямбол. Работя в Йоглав. Хареса ми къщичката на другия площад, купих я и я поднових.

Под тези бегли щрихи от срещата с част от новите заселници на Дойренци поместваме част от къщите на тези, които присъствуваха и тези, които отсъствуваха от нашата среща. Ще разкажем и за други наши заселници. Те всички са ”добре дошли” не само в селото ни, но и на страниците на в. ”Дойренски вестносец”.

БАЛКОНИТЕ - СИМВОЛ НА ЗАМОГНАЛИ ДОЙРЕНЧАНИ

В началото на двадесетия век Дойренци вече се отличава с някои замогнали селяни. Отличителна черта стават двуетажните къщи с лице към улицата. Тези къщи обезателно са с балкон, ограден с желязна конструкция. Такива са къщите на Стоян Киров на горния площад, над него къщата на Якимовите, на Петър Николов, на братята Тодор и Георги Матееви/до училището/, към детската градина къщата на Петър Кожухаря, по-отдолу къщата на Панайотовите и в Нанковската махала и четирите къщи на Георги и Атанасчо, на дядо Петровите дъщери Данка и Цвята. След тези по-представителни къщи започва строителството на стандартно вкопаните постройки с веранда или пруст, често пъти дръпнати навътре, в двора.

В КАКВОТО ВЯРВАШ - НЕГО ВИЖДАШ

Сред село селска чешма. Три чучура огласят нощната тишина. Под чешмата –каменният мост. От седянка на Весела поляна се връща Анчо, братът на Пенето. И гледа. Какво гледа? Върху каменния парапет на моста-черна кокошка. Сепна се суеверният ерген. Прекрачи към кокошката, а тя скочи в пороя. И стана на засмяна самодива. Ама хубава, не като момите на Весела поляна. После самодивата изчезана под моста. Всичко това Анчо го видя с очите си. И никой не може да го разубеди в противното...

Тъй предците ни са виждали самодиви, таласъми, змейове и змеици, караконджовци. А само у нас ли? У сърбите –вили, у русите – русалки, у гърците –нереиди, у французите – феи, а у германците – елфи. Хората силно са вярвали в тях и са ги виждали.

Днес някои силно вярват в извънземните. И ги виждат ту в летящи чинии, ту в прозрачни звездолети, ту приземени или катастрофирани в Тангуската тайга. Силната вяра удвоява живота. Това най-добре го вършат религиите. Ама пък не е ли по-добре с удвоен живот, отколкото с монотонно, скучно всекидневие?

Атман

АПОСТОЛИ

АКРОСТИХ ЗА ГЕОРГИ СВЕЖИН

Горим от обич и страдание..
Един е пътят към върха!
Радости и спомени за младостта.
Горат сърцата ни в една борба!
И тровим си душите със злото на деня.

Столетията чакат нашето признание.
Вековете –нетленната ни смърт!
Ехото на идеала е признание..
Животът, вярвай, идните ще изградят.
И наново те ще носят бреме и печал.
Но няма да потъне слънцето ни в кал!

Найден Ангелов

ДЕВЕТАШКИ СБОР

По старому той ставаше на Илинден. Нали черквата на деветачани носи името на свети Илия. Черквата е една от най-старите в региона. Градена от камък тя е крепяла през робството българския дух. А селото е било най-голямо. Без турци. По горите и по каманациите агалък не става. От Деветаки по околните села са се преселили след Освобождението най-много пришълци. И може би затова, а най-вече за Деветашката пещера, за поляните край Осъма, сборът събираше най-много хора. Някои от тях не стигаха до селото. Доволни бяха да видят пещерата, да се поразходят край Осъма, да се видят с другоселци. Деветашкият сбор някога беше събитие, особено за момите и ергените. На каруци, на коне и пеш сборът приобщаваше хората към една позабравена душевност, към едни отминали традиции.

Сега всичко това го подема Деветашката пещера. По петнадесет-двадесет хиляди души на година минават през нея. И все през Дойренци, все през новия мост над Осъма, изграден от режисьора-американец, заснел в пещерата, част от филма "Непобедимите-2".

Павлина Ганева

НЕПРЕСЪХВАЩИЯТ ИЗВОР НА КАНЯК

При продължителното засушаване изчезнаха много кладенци, рекички и извори по дойренския кър. Най-устойчив остана изворът на Каняк. Потекъл още от тракийско време, той тече и днес. Кладенецът е занемарен, чешмата е обрасла в бурени, но изворът все тъй подхранва рекичката, която се влива в Осъма. Не случайно край тоя извор, в някогашните разкошни дъбови гори/турците са ги заварили и са ги нарекли-"Шиирин кору"-Красива гора/, край тоя извор и в тия дъбови гори са били свитилищата на траките, не случайно, на четиристотин-петстотин метра под извора бяха трите тракийски могили, разровени от археолога Георги Китов с ценни археологически находки. Не случайно на километър от Каняшкия извор е най-голямата пещера на Балканския полуостров-Маарата, Окната. Този кът е пълен с предания и легенди, забравени, но непресъхващи, като вечно бликащия извор. Да го пазим. да го тачим.

На 24 август т.г. се срещнаха работилите в ТКЗС специалисти и администратори. Срещата премина трогателно, с обещанието в последната събота на август – 2015г. отново да се видят и припомнят годините на своята активна стопанска дейност.

ХРОНИКА

Ценка Георгиева, връщайки се от гарата, видяла в един гьол немощен щъркел. Обадила се в кметството, от кметството – в зоопарка в Ловеч. И Ценка зад кормилото на колата, Николина на Дарин с щъркела в ръце, предали немощната птица в зоопарка. Подобни грижи за вpletените в селската душевност птици не са единични. Щъркелите при поляндаците растат като техни родственици.

На шест септември т.г. правнучката на Яшар депутатата/звеновод някога на циганите/, внучката на Елка и Боян от Нанковската махала, прави сватба. Жени се за момче от Недан, Павликенско. Да им е честито новото семейство.

На двадесети септември т.г., нашите съседи от Дренов, правят празник на селото. Ще свири дойренската музика.

На двадесет и първи август, колкото овце остнаха в селото/я ще имат, я нямат стотина/ стопаните им ги изкъпаха в Осъма- стара традиция на дойренските овчари.

Къщата на старият каменар дядо Филю, наследниците му ще я подновяват с нова мазилка и боядисване. Няма друга къща, една трета от стените на която да са изградени с големи дялани камани. Дядо Филю сам ги е вадил от каманиците, товарил ги е на колата, легнала до големия камък, и ги е прекарвал и обработвал за лице на старата къща.

Нашият певчески състав „Богдан Крачунов” през август 2014 г. взе участие във фолклорния събор „Надпяване” в Черни Вит.

В ПРИЕМНАТА НА ВЕСТИКА

Той влезе отначало плахо, но после като го приобщихме с внимание, приседна и ни каза, че идва да си набави излезлите до сега броеве. Предоставихме му ги, той впери любознателен поглед в тях, после разкопча чантичката си и предаде своята лента за Вестоносеца. Трогна ни това внимание на варненеца, коренякът дойренчанин, синът на Петър Иванов /Петрето/ и на жена му Ването, бащата на спортния журналист Петър Иванов /в телевизията/. Усмихнат, доброжелателен, Георги Петров Иванов си тръгна, но в нас остана нещо приятно, нещо вълнуващо. Дай боже потокът от подобни дойренчани да не секва в нашата широко отворена приемна.

ПОЗДРАВЯВАМЕ ЦВЕТАНКА МАРИНОВА

нашата вдъхновена рецитаторка, участник в редколегията на вестник „Дойренски вестоносец”, с нейния юбилей на 2 септември т. г. Желаем и здраве и неизчерпаемо вдъхновение за творческо обогатяване на нашите сбирки.

РОДНА КЪЩА – СИЛИ ДАВА, РОДЕН КРАЙ НЕ СЕ ЗАБРАВЯ

Още попътно, още във влака, душата ми се пълни с приятно чувства. Връщам се в родния си дом. Ще изненадам брат си. Само той остна. Отивам да му помогна. Дворът не е за сам и с болки оттук и оттам човек. Изненадата беше приятна. Брат ми се зарадва. Няколко дни оправях двора, къщата, градината. Готвих, чистих. Не чувствах умора. Нещо ме окриляше. Споделих го с брат си. Той се позамисли и ми рече:

-Помниш ли какво сме си казвали?

-Какво?

-Казвали се си, че родната къща – сили дава, роден край не се забравя.

Я.Янова

За спонсорство и дарения:

УниКредит Булбанк

BIC: UNCRBGSF

IBAN СМЕТКА: BG69UNCR70004521685450